

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 670/2024-23

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti postupu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom v konaní vedenom pod sp. zn. 1T/46/2020 a jeho rozsudku z 21. apríla 2022, postupu Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 2To/73/2022 a jeho uznesení z 19. júla 2022 a postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tdo 25/2024 a jeho uznesení z 20. júna 2024 takto

rozhodol:

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a**.
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa podaním doručeným Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 2. októbra 2024 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práv podľa čl. 6 ods. 1 a 2 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práv podľa čl. 47 a čl. 48 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) postupom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1T/46/2020 a jeho rozsudkom z 21. apríla 2022 (ďalej aj „napadnutý rozsudok okresného súdu“), postupom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2To/73/2022 a jeho uznesením z 19. júla 2022 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5Tdo/25/2024 a jeho uznesením z 20. júna 2024 (ďalej aj „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“). Navrhuje napadnuté uznesenie najvyššieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Zároveň sťažovateľ požiadal o ustanovenie mu právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

2. Z podania a jeho príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu č. k. 1T/46/2020-1879 z 21. apríla 2022 uznaný vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d), ods. 2 písm. a) Trestného zákona, za ktorý bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 12 rokov so zaradením sťažovateľa na jeho výkon do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia. Zároveň bol sťažovateľovi uložený ochranný dohľad v trvaní 30 mesiacov a ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou. Taktiež mu bol uložený trest prepadnutia v označenom rozsudku konkretizovaných vecí.

3. Odvolanie sťažovateľa proti prvostupňovému rozhodnutiu krajský súd uznesením č. k. 2To/73/2022-1960 z 19. júla 2022 podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné zamietol.

4. Najvyšší súd sťažovateľom podané dovolanie v tejto trestnej veci uznesením sp. zn. 5 Tdo 25/2024 z 20. júna 2024 podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ vo svojom podaní namieta, že v uvedenej trestnej veci na súde prvého stupňa rozhodol rozsudkom o jeho vine a treste sudca JUDr. Ivan Pavlovič, ktorý mal byť z rozhodovania tejto veci vylúčený. Dôvodom vylúčenia mala byť jeho zaujatosť, keď ešte v prípravnom konaní pred podaním obžaloby v rámci odôvodnenia uznesenia sp. zn. 1Tp/18/2020 z 29. mája 2020, ktorým menovaný sudca zamietol žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu, konštatoval: „*Je teda zrejmé, že ani výkon nepodmienečného trestu odňatia slobody nevedol k jeho [rozumej sťažovateľa, pozn.] náprave, nepoučil sa a vrátil sa k predchádzajúcemu spôsobu života, teda nielen k užívaniu drog pre vlastnú potrebu, ale aj pokračuje v ich distribúcii*“. Citované konštatovanie sťažovateľ vníma ako jednoznačné porušenie zásady prezumpcie neviny signalizujúce zaujatosť sudcu JUDr. Ivana Pavloviča, pre ktorú mal byť z konania v predmetnej trestnej veci vylúčený.

6. Podľa názoru sťažovateľa sudca okresného súdu JUDr. Ivan Pavlovič bol „*zaťažený*“ svojím predošlým rozhodnutím z prípravného konania o väzbe a akýmkoľvek iným rozhodnutím v merite veci o vine sťažovateľa by poprel svoje skoršie rozhodnutie (o väzbe), preto nebol „*motivovaný*“ rozhodovať nezávisle a nestranne.

7. Sťažovateľ je pritom presvedčený, že menovaný sudca mal povinnosť svoju zaujatosť oznámiť bez ohľadu na to, že ju strany trestného konania (sťažovateľ ani príslušný prokurátor) nenamietali.

8. Na základe odvolacej námietky proti konaniu sudcu mal podľa názoru sťažovateľa odvolací súd skúmať aj prípadnú zaujatosť sudcu okresného súdu pre porušenie zásady prezumpcie neviny, a to aj v situácii, že túto skutočnosť „*nikto nevytýkal*“, čo však ignoroval.

9. Vo vzťahu k napadnutému dovolaciemu konaniu a rozhodnutiu sťažovateľ poukázal na nález ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 129/2010 z 9. marca 2011, z ktorého vyplýva, že § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku je postavený na slovnom spojení „*sudca..., ktorý mal byť vylúčený...*“ a takto formulovaná dikcia dôvodu dovolania neumožňuje dovolaciemu súdu odmietnuť dovolanie pre absenciu tohto dôvodu iba odkazom na iné rozhodnutie(-a) o ne/vylúčení sudcu. Naopak,

je ústavnou povinnosťou dovolacieho súdu v záujme reálneho naplnenia práv obvineného podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru pri takto uplatnenom dôvode dovolania meritórne skúmať, či sudca mal, alebo nemal byť (teda nie či bol, alebo nebol) vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania.

10. Vychádzajúc z uvedeného, sťažovateľ namieta porušenie ním označených práv dovolacím súdom argumentujúc, že najvyšší súd sa vôbec nezaoberal a neodôvodnil podstatnú časť namietaného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku, že vo veci konal a rozhodoval sudca, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania.

11. Sťažovateľ zhodnotil, že najvyšší súd sa mal s jeho argumentáciou vysporiadať tak, aby jeho rozhodnutie bolo jasné, zrozumiteľné a dostatočne konkrétne, avšak v skutočnosti nastal opak a dovolací súd sa „vyhol akémukoľvek výkladu nejasností o nestrannosti a zaujatosti sudcu okresného súdu JUDr. Ivana Pavloviča a či mal alebo nemal oznámiť svoju zaujatosť“.

12. Okolnosť, že námietku spadajúcu pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku uplatnil prvýkrát až v dovolacom konaní, sťažovateľ odôvodnil tým, že v čase odsúdenia sťažovateľa neexistovala „žiadna procesná cesta“, ktorá by umožnila účinne napadnúť „súd“ na základe „objektívnej skúšky nestrannosti“ a to z dôvodu novely Trestného poriadku účinnej od 1. januára 2019 doplnením § 31 ods. 3 Trestného poriadku, v zmysle ktorej „Dôvodom vylúčenia sudcu alebo senátu nie je skoršie rozhodnutie sudcu alebo senátu o obvinenom, spoluobvinenom alebo iných obvinených, ktorých trestné činy spolu súvisia.“. Slovanmi sťažovateľa tento protiprávny stav pretrvával do 15. marca 2024, keď nadobudla účinnosť ďalšia novela Trestného poriadku a ustanovenie § 31 ods. 3 Trestného poriadku bolo „vypustené“.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

13. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1 a 2 a čl. 13 dohovoru a práv podľa čl. 47 a čl. 48 charty postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1T/46/2020 a jeho rozsudkom z 21. apríla 2022, postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2To/73/2022 a jeho uznesením z 19. júla 2022 a postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5Tdo/25/2024 a jeho uznesením z 20. júna 2024, ku ktorému malo dôjsť tým, že sudca okresného súdu konajúci v trestnej veci sťažovateľa „neoznámil svoju zaujatosť“, a tým nedošlo k jeho vylúčeniu v danej trestnej veci. K náprave tohto stavu nedošlo ani zo strany inštančne nadriadených súdov.

14. Keďže sťažovateľ nie je zastúpený advokátom (§ 34 ods. 1 a § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde), ústavný súd pred tým, ako sa začal zaoberať podstatou ústavnej sťažnosti, skúmal, do akej miery nedostatok právneho zastúpenia bráni jej kvázimeritórnemu prejednaniu. Napriek skutočnosti, že podanie sťažovateľa nespĺňalo všetky náležitosti návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, resp. všetky náležitosti ústavnej sťažnosti, bolo ho možné ako ústavnú sťažnosť posúdiť, keď z podania sťažovateľa bola zrejماً jeho kľúčová námietka, a tiež to, postup ktorých orgánov a v akej veci namieta. Uplatnením materiálneho prístupu k ochrane ústavnosti, a tým aj k ochrane práv a slobôd fyzickej osoby, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou jeho rozhodovacej činnosti (k tomu pozri aj II. ÚS 51/2017, II. ÚS 782/2014), ústavný súd, vychádzajúc

z obsahu ústavnej sťažnosti, pristúpil k jej predbežnému posúdeniu (m. m. I. ÚS 193/2024), pretože bol schopný posúdiť opodstatnenosť sťažovateľových námietok, a tým aj vyhodnotiť, že sťažovateľ a nie je potrebné vyzvať na odstránenie nedostatkov jeho podania.

III.1. K namietanému porušeniu práv postupom a napadnutým rozsudkom okresného súdu a postupom krajského súdu:

15. Ústavný súd napriek nedostatku petitu ústavnej sťažnosti, v ktorom sťažovateľ výslovne neoznačil, ktorými rozhodnutiami boli ním pomenované práva porušené a domáhal sa zrušenie len uznesenia najvyššieho súdu, s poukazom na princíp subsidiarity (čl. 127 ods. 1 ústavy), zdôrazňuje, že jeho právomoc rozhodovať o ústavných sťažnostiach predstavuje *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

16. Vo vzťahu k namietanému prvostupňovému rozsudku okresného súdu a jeho postupu, ktorý vydaniu rozhodnutia predchádzal, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ disponoval riadnym opravným prostriedkom – odvolaním, ktoré aj využil. Existencia opravného konania pred krajským súdom nepripúšťa možnosť ústavného súdu rozhodovať o napadnutom prvostupňovom rozsudku, keďže odvolanie v danom prípade predstavovalo účinný právny prostriedok ochrany práv sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu (I. ÚS 483/2020).

17. Vo vzťahu k namietanému porušeniu sťažovateľom označených práv postupom (a rozhodnutím) krajského súdu vzhľadom na podstatu kľúčovej námietky sťažovateľa a na existenciu § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku je zrejmé, že právomoci ústavného súdu tu predchádza právomoc najvyššieho súdu v dovolacom konaní.

18. Ústavný súd tak pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti namietaného porušenia ním označených práv postupom a rozsudkom okresného súdu a rozsudkom krajského súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu práv postupom a napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

19. Ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou pripomína, že v zásade nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory príslušného orgánu verejnej moci, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred orgánmi verejnej moci bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu príslušný orgán verejnej moci vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (porov. I. ÚS 17/01, II. ÚS 137/08, III. ÚS 328/08, IV. ÚS 11/2010). Ústavný súd teda nie je prieskumným súdom a úlohou ústavného súdu nie je suplovať orgány verejnej moci, ktorým prislúcha interpretácia zákonov v rámci ich právnym poriadkom upravenej pôsobnosti a právomoci. Z ústavného postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať len také rozhodnutia orgánov verejnej

moci, prostredníctvom ktorých došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, resp. také, kde k porušeniu základného práva alebo slobody došlo v konaní, ktoré vydaniu samotného rozhodnutia predchádzalo. Skutkové a právne závery príslušného orgánu verejnej moci môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (porov. I. ÚS 12/05, II. ÚS 410/06, III. ÚS 119/03, IV. ÚS 238/07). O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (*mutatis mutandis* I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

20. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia dovolacieho súdu vyplýva, že sťažovateľom uvedenú námietku subsumovanú pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku *in concreto*, že vo veci konal sudca okresného súdu JUDr. Ivan Pavlovič, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, pretože porušil zásadu prezumpcie neviny voči sťažovateľovi konštatáciou uvedenou v uznesení sp. zn. 1 Tp/18/2020 z 29. mája 2020 o predĺžení lehoty väzby sťažovateľa, najvyšší súd poukazom na § 371 ods. 4 Trestného poriadku vyhodnotil ako takú, ktorú nemožno použiť, keďže táto okolnosť bola sťažovateľovi známa už v pôvodnom konaní, a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom.

21. Navyše, najvyšší súd v tejto súvislosti poukázal na to, že sťažovateľom citovanú vetu z predmetného uznesenia o návrhu na predĺženie väzby bolo potrebné vykladať v kontexte celého rozhodnutia, a nielen účelovo vytrhnutú pre dovoláciu argumentáciu. Z obsahu odôvodnenia predmetného väzobného uznesenia pritom podľa dovolacieho súdu vyplynulo, že vo veci rozhodujúci sudca pri odôvodňovaní formálnych či materiálnych dôvodov väzby opakovane použil podmieňujúci slovesný tvar, z čoho bolo zrejmé, že zachovával vo vzťahu k sťažovateľovi zákonom predpokladanú prezumpciu neviny.

22. Z obsahu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu teda vyplýva, že sťažovateľ neuplatnil argumentáciu, ktorú predkladá ústavnému súdu, v skorších štádiách trestného konania vedeného proti nemu, ale až v podanom dovolaní, pričom najvyšší súd ju nepreskúmal z dôvodu nesplnenia zákonnej podmienky použiteľnosti niektorých dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 4 Trestného poriadku [podľa ktorého dôvody podľa odseku 1 písm. a) až g) nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom]. Dovolací súd sa teda v tejto otázke prísne riadil zákonom, ktorý jasne vymedzuje dôvod nemožnosti predmetnú námietku v dovolacom konaní vecne skúmať. Za takejto situácie postup najvyššieho súdu nemôže byť ústavne neudržateľný.

23. Obhajobné tvrdenie sťažovateľa, že námietku spadajúcu pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku uplatnil prvýkrát až v dovolacom konaní z dôvodu, že v čase jeho odsúdenia neexistovala „*žiadna procesná cesta*“, ktorá by umožnila účinne napadnúť „*súd*“ na základe „*objektívnej skúšky nestrannosti*“, ústavný súd nemohol akceptovať. Sťažovateľom prezentovaná konštrukcia, že mu v tom bránil § 31 ods. 3 Trestného poriadku účinný4

24. od 1. januára 2019 do 14. marca 2024, podľa ktorého dôvodom vylúčenia sudcu alebo senátu nie je skoršie rozhodnutie sudcu alebo senátu o obvinenom, spoluobvinenom alebo o iných

obvinených, ktorých trestné činy spolu súvisia, je nesprávna a zavádzajúca, preto nejde o okolnosť relevantnú z pohľadu podanej ústavnej sťažnosti.

25. Je evidentné, že v predmetnej veci mala podľa sťažovateľa zaujatosť sudcu okresného súdu spočívať v tom, že sa vo vzťahu k nemu menovaný sudca v rámci prípravného konania dopustil porušenia zásady prezumpcie nevinoty. Ak bol sťažovateľ naozaj presvedčený, že uvedená skutočnosť diskvalifikovala tohto sudcu z ďalšieho vykonávania úkonov trestného konania pre jeho zaujatosť, bolo namieste, aby námietku zaujatosti sudcu uplatnil už v prípravnom konaní, príp. neskôr v konaní pred súdom prvého, resp. najneskôr druhého stupňa, čo ale neurobil. Z uvedeného možno spoľahlivo vyhodnotiť, že dôvodom, pre ktorý mal byť v zmysle argumentácie sťažovateľa dotknutý sudca vylúčený, nebol samotný fakt vydania väzobného rozhodnutia týkajúceho sa sťažovateľa, ale jeho zaujatosť, ktorá sa len vo vonkajšom svete v reálnej podobe prejavila v časti vety odôvodnenia rozhodnutia o osobnej slobode, ktorú sťažovateľ vnímal ako porušenie prezumpcie nevinoty. V takomto prípade § 31 ods. 3 Trestného poriadku účinný od 1. januára 2019 do 14. marca 2024 nebolo možné považovať za prekážku vznesenia námietky zaujatosti konajúceho sudcu.

26. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd argumentáciu sťažovateľa, že najvyšší súd sa vôbec nezaoberal a neodôvodnil podstatnú časť namietaného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku, nepovažoval za opodstatnenú. Odôvodnenie záverov dovolacieho rozhodnutia v tejto otázke je síce stručné, ale zároveň dostatočné, zrozumiteľné a presvedčivé, opreté o konkrétne ustanovenie zákona. Z napadnutého rozhodnutia je jasne čitateľné, kvôli čomu dovolaniu sťažovateľa najvyšší súd v tejto časti nemohol vyhovieť a prečo považoval za potrebné ho odmietnuť.

27. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (m. m. III. ÚS 144/2016, II. ÚS 59/2019).

28. S prihliadnutím na dosiaľ uvedené ústavný súd sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť v tejto jej časti (namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1 a 2 a čl. 13 dohovoru a práv podľa čl. 47 a čl. 48 charty postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tdo 25/2024 a jeho uznesením z 20. júna 2024) odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

29. Pre úplnosť ústavný súd nad rámec uvádza, že v tejto súvislosti obsahovo dochádza k nadväzujúcej kumulácii dôvodu odmietnutia ústavnej sťažnosti, a to z hľadiska v nej použitej námietky. Jej neuplatnením v skorších štádiách konania pred všeobecnými súdmi (najneskôr v odvolacom konaní) sa totiž prerušil reťazec subsidiarity právomoci ústavného súdu, čo neumožňuje ústavnému súdu takú námietku vecne posúdiť v dôsledku jej skoršieho nepoužitia v rámci čerpania pre sťažovateľa dostupných zákonných prostriedkov na ochranu jeho základných

práv a slobôd podľa § 132 ods. 2. § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde (aj keď také prostriedky boli v ich zvyšnom obsahu použité). V dôsledku uvedeného vecný prieskum ústavného súdu nie je možný ani vo vzťahu k rozhodnutiam súdov predchádzajúcim v dotknutom konaní napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, čo korešponduje s odmietnutím ústavnej sťažnosti v jej časti napádajúcej uznesenie krajského súdu pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde. Prednostnou právomocou v tomto prípade disponoval najvyšší súd, nemožnosť vecného prieskumu orientovaná na konkrétnu námietku sa však preniesla v dôsledku obsahovo rovnorodých procesných pravidiel (reprezentujúcich subsidiaritu právomoci) už do jeho rozhodnutia, ktoré tak nemôže byť ústavným súdom posúdené inak ako ústavne konformné (a ústavná sťažnosť proti nemu ako zjavne neopodstatnená). Len ak by k neprípustnej pasivite sťažovateľa v konaní predchádzajúcom dovolaciemu konaniu nedošlo, mohol by predmetnú námietku posúdiť najvyšší súd v dovolacom konaní a jeho rozhodnutie by mohol posúdiť ústavný súd v konaní o ústavnej sťažnosti.

IV.

K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom

30. Ústavný súd môže podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde navrhovateľovi v konaní pred ústavným súdom ustanoviť právneho zástupcu, ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (I. ÚS 333/2020). V prípade ústavnej sťažnosti, pri ktorej je daný dôvod na jej odmietnutie, ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Preto neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom a ústavný súd tak žiadosti sťažovateľa podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde vyhovel.

31. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. novembra 2024

Miloš Maďar
predseda senátu